

Er fellesundervisning med syv forskjellige profesjoner spesialisering for psykologer?

Anne Brager-Larsen
Nydalen BUP

Regionsenter for barn og unges psykiske helse, Helseregion Øst og Sør, tilbyr fordypningskurs til spesialiteten for blant annet psykologer. R-BUP skal «bidra til å utvikle, kvalitetssikre og forvalte vitenskapelig og klinisk tverrfaglig kunnskap og kompetanse innen alle sentrale områder i arbeid med barn og unges psykiske helse og bidra til at slik kompetanse er tilgjengelig» (§ 2 i vedtektene). Spesialistutdanningen ved R-BUP har som mål å tilby «en utdanning preget av helhet og sammenheng», og har etter en omlegging i undervisningstilbudet basert store deler av undervisningen på fellesundervisninger med hele syv forskjellige profesjoner: barnevernspedagoger, leger, pedagoger, psykologer, sosionomer, sykepleiere og vernepleiere. Fellesundervisningene er gjennomgående over tre år.

Hvorfor R-BUP har basert store deler av spesialistutdanningen på felleskurstilbud, skal de få svare på selv, men for min del lurer jeg på om det handler om effektivitet i R-BUP-systemet mer enn det gir effektivitet tilbake i klinikken. Kanskje noen har tenkt at «Men dette er jo de samme temaene, da kan vi jo gi en og samme forelesning til alle, så kan alle det samme. Så lurte!» Tankegangen er trolig at det er effektivt og billig å sluse alle inn i samme sal – med én foreleser. Resultatet? Sikkert bra for dem som ikke har hatt en grundig gjennomgang av disse temaene i eget studium. Men for meg som psykolog er dette ingen spesialisering. Det faglige nivået senkes slik at andre kan følge med i temaer som vi kjenner godt fra før.

Går det an å starte med fordypning sammen med andre som ikke har grunnlagskunnskapen i utgangspunktet? Nei, mener jeg. Hvis jeg går på felleskurs med leger i førstehjelp, vil det si at jeg så kan like mye som legene i førstehjelp? Nei. Betyr det at leger får det samme ut av kurset som meg? Nei. Betyr det at dette kurset var lagt til rette for leger med deres forkunnskap? Nei. Ville leger ha godtatt dette som en del av sin spesialisering? Garantert nei.

Jeg har ikke tall på alle de fellesundervisningene ved R-BUP der jeg har ergret meg over at nivået er lagt til en repetisjon av det jeg har hatt om på psykologistudiet. Fordi om vi jobber med samme gruppe klienter, betyr det ikke at vi trenger den samme undervisningen. Men en ting skal R-BUP ha: De evaluerer alle kursene sine. Å evaluere et undervisningstilbud er imidlertid ikke gjort ved noen enkle spørsmål som: «Kan du nyttiggjøre deg stoffet i egen praksis?» – Ja jøss bevares, men jeg har jo hørt det så mange ganger før, og ja, jeg gjør faktisk allerede ganske mye av dette i praksis. Så da er det kanskje ikke rart at R-BUP utvider fellesundervisningen, fordi jeg og kanskje flere psykologer sier at «Ja, klart vi kan bruke det, vi gjør det jo allerede». Men blir vi spesialiserte av dette? Er dette fordypning for oss? Nei, vil jeg hevde.

Et dilemma her er arbeidsgiverens rolle. R-BUP-utdanningen er gratis for BUPene, og mange klinikker tilbyr sine arbeidstakere denne utdanningen når de ansettes. Du får den så å si som startpakke når du begynner på en BUP. Det er heller ingen automatikk i at en kan velge fritt mellom kursene til Norsk Psykologforening og R-BUPs spesialistkurs, og enkelte steder må psykologene betale Psykologforeningens kurs selv, men kan få kursene ved R-BUP gratis. For mange er dette valget veldig enkelt, i hvert fall så lenge Psykologforeningen garanterer godkjenning av R-BUP-kursene som spesialistkurs.

Jeg lurer på om Norsk Psykologforening har oversatt noe viktig: Kanskje en har sett på temaene det undervises i, og ikke *hvem* det skal undervises for. Fagplaner og temaer er overskrifter som ikke sier noe om hvilket faglig nivå undervisningen legges på. Psykologforeningen må også vurdere hvem mottakerne av undervisningen er, og hvilke faglige kriterier som legges til grunn. Et eksempel er når kognitiv behandling undervises for de nevnte syv profesjonene. Nivået er lagt allerede, fordi det ikke tas hensyn til at jeg allerede har hatt et helt semester i kognitiv psykologi, med eksamen og semesteroppgave, og som siden dette første semesteret har vært et gjennomgående tema (selvfølgelig) i hvert eneste semester på både 1. og 2. avdeling. Da er det kjedelig å høre foreleseren starte med: Hva er kognisjon?

Jeg vil ikke gå på kurs når kursene er lagd for gjennomsnittet av syv forskjellige profesjoner. Jeg vil ha mer! Jeg vil ha skreddersydd undervisning for kompetansen jeg allerede har etter embetsstudiet, og som Psykologforeningen og vi psykologer tenker det er viktig at jeg som spesialist innehar. Mitt ønske er at Norsk Psykologforening sier «Stopp! Dette går ikke lenger. Dette kan vi ikke akseptere», og at vi psykologer retter oss i ryggen og sier: «Hallo, dette kan da ikke holde!» Vi har etter hvert blitt mange psykologer som benytter oss av utdanningen ved RBUP, og jeg skulle ønske at vi i større grad sa: «Dette holder faktisk ikke mål. Vi går her gjerne, men da må det legges opp til nettopp at det skal være spesialisering og fordypning – for oss. Hva andre ønsker, er ikke vårt ansvar, men vi krever at vårt eget spesialiseringstilbud er tilrettelagt for oss!»